

Dopen is verbonden met het leren onderhouden van wat Jezus ons geboden heeft. Daarom horen wij de kern van Gods wet uit Marcus 12:28-31.

Dooponderricht

Voor de doopouders en voor ons allen, die getuigen zijn van de doop, is het belangrijk dat wij de rijke betekenis van de doop meer en meer in geloof begrijpen en beleven. Volgens het slot van Mattheüs 28 staat dopen in verband met het *leren volgen* van Jezus en het ontvangen en doorgeven van Jezus' *onderwijs*. Hierbij past de *grondhouding* van *een diepe verwondering* over de rijke genade van God dat we door doop en geloof in Christus en Zijn gemeente ingelijfd kunnen worden.

Bij het dooponderricht letten wij nu vooral op twee knelpunten: Enerzijds willen wij ervoor waken de doop uit gewoonte of bijgelovigheid te gebruiken. Anderzijds benadrukken wij dat wij op grond van de Bijbel óók kleine kinderen mogen dopen. De kinderdoop is geen andere doop dan de grootdoop.

Waarom dopen we?

Wanneer in de gemeente van Jezus Christus mensen worden gedoopt, geschiedt dit:

- a. omdat Jezus zichzelf liet dopen door Johannes de Doper. Toen deed God de hemel open en rustte de Heilige Geest Hem toe om aan Zijn taak te beginnen (Mattheüs 3:13-17).
- b. omdat Jezus zelf Zijn apostelen heeft opgedragen de wereld in te gaan en alle volken tot Zijn discipelen (=leerlingen) te maken door mensen te dopen in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest en hen te leren onderhouden al wat Hij hun geboden had (Mattheüs 28:19).
- c. omdat in OT en NT blijkt dat het genade-verbond, geloof, wedergeboorte, bekering en de inlijving in de christelijke gemeente sterk met de doop in verband worden gebracht. Er is geen geloofsgroei mogelijk als de betekenis van de doop niet gekend en beleefd wordt.

Wat betekent 'dopen'?

Dopen betekent dompelen. Dat is niet leuk, want ondergedompeld worden betekent 'hélp' roepen, verdrinken en sterven, ténzij men uit het water gehaald wordt. Water is in de Bijbel beeld van de dood. Ook al dopen wij nu meestal door begieting of besprenging, we moeten niet vergeten dat dopen betekent: gered-worden-door-het-water-van-de-dood-heen.

Drie kernwoorden: ellende, verlossing, dankbaarheid

De doop is niet los verkrijgbaar. Het horen van de prediking van het Evangelie, het oprechte geloof in Jezus, het berouw over en de strijd tegen de zonde en

het ontvangen van de Heilige Geest zitten eraan vast (zie het verband waarin de doop staat in Handelingen 2:36-47).

Bij het begrijpen van de betekenis van de doop draait het om drie bijbelse kernwoorden: ellende, verlossing en dankbaarheid (vergelijk de drie hoofddelen van de Heidelbergse Catechismus).

Allereerst confronteert de doop ons met onze *ellende*. Wij zijn los-van-God geraakt. Wij zijn niet schoon, maar vuil en vies. Wij zijn met onze kinderen *in zonde ontvangen en geboren*. Onze ergste zonde is dat we niet willen geloven in Jezus Christus en dat we God niet in dankbare gehoorzaamheid willen dienen. Gods toorn rust daarom op ons. Als wij niet met God in het reine komen, kunnen we Zijn Koninkrijk onmogelijk binnengaan. Een door God gegeven écht nieuw begin, *de wedergeboorte*, is nodig (Johannes 3:3). Vandaar dat de doop 'bad der wedergeboorte' (Titus 3:5) wordt genoemd.

Ten tweede verkondigt de zichtbare preek van de doop ons de *verlossing* in en door Jezus Christus. De doop getuigt van die ENE NAAM die ons gegeven is tot zaligheid, tot redding (Hand.4:12). 'Het bloed van Jezus Christus reinigt ons van alle zonde' (1 Johannes 1:7).

Ten derde worden wij door de doop vermaand en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid. Uit *dankbaarheid* voor onze verlossing in Christus wijden wij ons helemaal aan Hem toe. Meer en meer beseffen we de waarheid van Jezus' woorden: 'Wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen' (Johannes 15:5).

De Drieënige God in het middelpunt

De doopdienst is niet allereerst een feestelijk familiegebeuren om de geboorte van ons (klein)kind te vieren. Ook is het niet zo dat wij christenen met onze gehoorzame toewijding centraal staan.

Wij geven bij een doopdienst alle glorie en eer aan de drieënige God.

Daarom dopen we ook niet in de naam van een of ander super-christen of kerkgenootschap, maar in de Naam van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest. Dit gedoopt worden 'in de Naam van' betekent niet langer in de macht van zonde, duivel en dood blijven, maar in Gods genadige handen overgaan.

De ene zijde van het genadeverbond: Gods beloften

Gedoopt worden in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest houdt een drievoudige belofte in:

1. *God de Vader* richt een genade-verbond op met Zijn volk Israël. Dat wil zeggen, dat Hij op grond van éénzijdige liefde een band wil hebben met zondige mensen. Alleen dankzij de Grote Zoon van Abraham, Jezus Christus, kunnen wij heidenen ook in dit verbond van God opgenomen worden. Ook ons belooft Hij door de doop dat Hij ons uit genade als

Zijn kinderen aanneemt. Ook ons wil Hij tot *erfgenamen* maken van Zijn heerlijk Koninkrijk. Hij is de béste Vader, die voor ons zorgt en die ons beschermt. En als ons iets ergs overkomt, dan is Hij ertoe in staat om het kwade ten beste te keren.

2. **God de Zoon** neemt onze zonde en schuld op zich en sterft op Golgotha in onze plaats. God wekt Hem op uit de dood. Zijn leven is ons leven. De doop predikt ons de *in-lijf-ing*, de *in-lichaam-ing* in het ene lichaam van Christus. Het belangrijke tekstgedeelte Romeinen 6:1-14 zegt, dat we door de doop mét Christus sterven en mét Hem in de dood begraven worden. Maar ook dat we mét Christus opgewekt worden uit de doden en mét Hem zullen léven.

De *oude mens* is mét Christus gestorven en begraven. De *nieuwe mens* is mét Christus opgewekt uit het zondengraf.

Ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij. Ik ga de zonde haten en laten. Ik ga in nieuwheid des levens wandelen onder leiding van Christus als mijn enige Heer en Meester. Ik deel in Zijn Victorie!

3. **God de Heilige Geest** verzekert ons door de doop dat Hij in ons wonen wil. *Het is de Geest die de relatie legt met Christus én de relatie met de andere leden van het lichaam van Christus*. De Geest zorgt voor de levensgemeenschap met Christus én sticht de gemeenschap der heiligen. Hij geeft ons deel aan alles wat Christus voor ons verworven heeft én geeft ons aan elkaar om voor elkaar te zorgen. Hij leert ons 'Abba' = Vader zeggen (Rom.8:14-16). Hij vernieuwt ons naar het evenbeeld van Christus. Hij zorgt ervoor dat de gemeente uitstraling heeft. Zo *heiligt* Hij ons. Hij laat in ons de *vruchten* van de Geest groeien, waarvan de *liefde* de voornaamste is (Galaten 5:22; 1 Korinthe 13). Hij neemt onze talenten in dienst. Hij geeft ons *genadegaven* (Rom.12; 1 Kor.12 en 14; Efeze 4) om God en medemensen daarmee blijmoedig en vrijwillig te dienen. Hij bevestigt ons zo in het 'ambt aller gelovigen'. Tenslotte: Hij verzekert ons dat we met nieuwe, verheerlijkte lichamen in het Koninkrijk van God zullen komen.

De andere zijde van het genadeverbond: onze verantwoordelijkheid

De drieënige God belooft ons dus heel veel. Gods beloven heeft ons geloven tot doel. Gods *Woord* vraagt om ons *antwoord*. In doopdiensten worden wij aan onze grote verantwoordelijkheid herinnerd. Gods 'ja' tegen ons, vraagt om ons 'ja' tegen God. Daarom horen gedoopt worden en *belijdenis doen* bij elkaar. De doop roept ons telkens weer op om ons af te wenden van de zonde en ons tóe te wenden tot God. De doop predikt ons -tegen onze twijfels in- dat de drieënige God, die in ons een goed werk begonnen is, Zijn werk aan ons en Zijn wereld zál voltooien. Als wij ontrouw zijn, blijft Hij getrouw! Dat is een onuitsprekelijk wonder!

Wie mogen er gedoopt worden?

Bij de inlijfing in het lichaam van Christus zijn de volgende *schakels* van de ene keten *onlosmakelijk* met elkaar verbonden: *prediking - geloof - onderricht - belijdenis - doop - het ontvangen van de gave van de Heilige Geest onder handoplegging - deelname aan het Avondmaal - een heilige levenswandel*.

Wij pleiten voor de bijbelse doordenking en beleving van de *samenhang* tussen bovengenoemde schakels van de ene keten. Over de preciese *volgorde* van de schakels kan verschillend gedacht worden.

In de begintijd van de nieuwtestamentische kerk werden de meesten als jongeren of volwassenen gedoopt. Na door het geloof in Christus uit de duisternis van het heidendom getrokken te zijn werden zij door het onderricht van de kerk op de doop voorbereid en werden na hun belijdenis meestal in de paasnacht gedoopt.

Wij vinden dat de Bijbel niet alleen grond geeft voor de volwassendoop, maar ook voor de zuigelingen- of kinderdoop. Vanaf het begin van de kerk heeft men namelijk niet alleen individuele gelovigen gedoopt. Sommigen werden gedoopt met 'heel hun huis' (Hand.16:15 en 33). Spoedig is men ook jonge kinderen van gelovige ouders gaan dopen.

Men zag dit ten eerste als onderstreping van het feit dat bij het sluiten en handhaven van het *genadeverbond* de liefde van één kant komt, nl. van Gods kant. *Gods eenzijdige liefde* mag het grootste gewicht krijgen. Gods zoeken en vinden van óns gaat aan ons zoeken en vinden van Hém vooraf.

Ten tweede: Het *teken van het oude verbond*, de *besnijdenis*, werd aan kleine kinderen gegeven. God sprak tot Abraham, de vader van alle gelovigen: 'Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en u én uw nageslacht in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u en uw nageslacht tot een God te zijn' (Genesis 17:7). Petrus zei op de Pinksterdag in verband met het *nieuwe verbond* en de *doop*: 'Want u komt de belofte (nl. van de Heilige Geest) toe én uw kinderen én alle die daar verre zijn' (Hand.2:39).

Ten derde zien we in de hele Bijbel hoe God juist *voorrang* geeft aan datgene wat wij als grote mensen gering achten. Jezus laat het niet toe dat Zijn discipelen kinderen wegsturen, maar Hij roept ze tot Zich, omhelst ze en zegent ze (Mat.19:13-15). We moeten '*worden als een kind*' om het Koninkrijk van God te kunnen binnengaan (Mat.18:3).

Doopbelijdenis

Om het voorgaande samen te vatten en om uit te drukken dat de Drieënige God en Zijn Kerk er al veel langer zijn dan de te dopen kinderen, doen wij belijdenis van ons ontwijfelbaar christelijk geloof met de woorden van de Apostolische **Geloofsbelijdenis**, die een belangrijke rol speelde

en nog speelt in het dooponderricht.

Doopgeloften

Geliefden in de Heere Jezus, nu u gehoord hebt wat de betekenis en de bedoeling van de Heilige Doop is, verzoek ik u eerlijk voor Gods aangezicht en ten aanhore van vele getuigen te antwoorden op de volgende vragen:

Ten eerste: Gelooft u dat het Evangelie van Jezus Christus en Zijn komende Koninkrijk (zoals dat in het Woord van God is geopenbaard en hier in onze kerk beleden en onderwezen wordt) de enige weg ten leven is?

Ten tweede: Belijdt u enerzijds dat onze kinderen in zonde ontvangen en geboren zijn en daarom aan allerlei ellende, ja zelfs aan de verdoemenis onderworpen zijn, maar belijdt u anderzijds ook dat zij in Christus in genade aangenomen en geheiligd zijn en dat de doop dat betekent en verzegelt?

Ten derde: Beloofd u Jezus te volgen en gaandeweg uw kinderen te onderwijzen en te laten onderwijzen in dit Evangelie, opdat zij hun doop leren verstaan en zélf komen tot het persoonlijk belijden van Christus als hun Redder en Heere? Vader en moeder....., wat is daarop uw antwoord? *Ja*

Vraag aan de gemeente (staande):

Wilt u deze kinderen met liefde in uw midden opnemen als nieuwe leden van het lichaam van Christus, in het besef dat u medeverantwoordelijkheid voor hen draagt? Neemt u zich opnieuw van harte voor om hen op voorbeeldige wijze voor te gaan op de weg naar het Koninkrijk van God door vruchten voort te brengen die aan uw doop en bekering beantwoorden?

Wat is daarop uw antwoord? *Ja*

L.W. Smelt